

Szerkesztőség:

Kuzinezy-utca 1. szám, földszint, balra.

Bementetlen leveleket csak ismert keztől fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Kuzinezy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjszabása szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz fordítva:

Egyes évre	12 ft.
Fél évre	6 ft.
Negyed évre	3 ft.
Egy hónapra	1 ft.

Videkre postán küldve:

Egyes évre	14 ft. — kr.
Fél évre	7 ft. — kr.
Negyed évre	3 ft. 50 kr.
Egy hónapra	1 ft. 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

A mérsékelt ellenzék actioja.

Arad, május 9.

A mérsékelt ellenzék pártgyűlései Aradon és Temesvárt csendes részvétellel folytak le. A párt fővezére ezuttal nem ért rá Temesvárra rándulni mert a mérsékelt ellenzék Budapest József-külvárosára összpontosítja tevékenységét. Újságíró ellen újságíró léptettek fel; Visi Imre ellen Kaas Ivor bárót, a kinek Tisza ellen éveken át bizonyos uniformitással írott vezércikkeket oly alaposan meguntta a magyar olvasó közönség a mérsékelt ellenzék közzömben.

A Kaas Ivor nagy haragja Tisza ellen még Lónyay bukása idejéből származik, s a fuzio és Tisza Kálmán kormányra jutása után Kaas egy pár évig napról-napra megjövődte Tisza bukását. Immár azért Tisza Kálmán tizenkét esztendeje uralkodik, s Kaas utólagja is kénytelen volt másról írni vezércikkeket.

Vasárnap a Józsefvárosban igen nagy urak szállottak síkra Kaas Ivorért. Minden esetre érdekes küzdelem lesz az ottani választás. Maga Károlyi Sándor gróf ment egy küldöttséggel a jelöltért, s Kaas azután a vezércikkeiből ismert nagy mondásokkal töltötte meg programbeszédét, melynek ele majdnem kizárólag Tisza Kálmán ellen irányult. s ha az ember előszedné vezércikkeit, megtalálná mindazt, a mit tegnap elmondott. Az ő hitvallása: »Megbuktatni Tisza Kálmánt minden törvényes eszközzel.«

Bizony nagy kegyesség tőle, hogy nem akarja »minden áron és minden eszközzel« megbuktatni, mert hát a törvényes eszközökhöz nagyon nehéz hozzájutni. A legfőbb törvényes eszköz a parlamenti többség lenne, s ezt sehogy sem akarja a mérsékelt ellenzéknek a nemzet megadni. Ugy látszik nekünk, hogy a következő öt évre sem kapja meg. Nem tud az a »mérsékelt« ellenzék lobogó sehol igazi lelkesedést kelteni.

Minden esetre nem csekély bátorság kell ahhoz, hogy a mérsékelt ellenzék most éppen a Józsefvárosra veti magát, a hol pedig olyan nagy kudarc érte Szilágyi Dezső által. Lehet

azonban, hogy éppen Szilágyi ellenében keresnek ott elégtételt, s be akarják bizonyítani, hogy a józsefvárosi választók nem hitték azt el a mérsékelt ellenzékéről, a mit Szilágyi Dezső róla állított, s a mi miatt ezt a pártot ott hagyta. Azt mondta ugyanis Szilágyi, hogy ő a szabadelvű haladást, a demokraciát ügyét kívánja szolgálni, s mert ez lehetetlenül vált a mérsékelt ellenzék kebelében, azért lépett ki belőle.

Ugyanaz időben egy másik volt mérsékelt ellenzéki képviselő kijelentette a képviselőházban, hogy azért lépett ki a pártból, mert nézete szerint az ország érdekeivel s a szabadság követelményeivel homlokegyenest ellenkező politikát követett.

Akkor (még csak egy éve múlt) Apponyi is beismerte, hogy pártjának viszonyai nem állanak teljesen egészséges alapokon. De ennek szerint — s ez igen mulatságos dolog — csakis a kormány az oka, mely az egész epochára reányomja bélyegét és a helyett, hogy esetleg a kormány szabna egy oly irányt, mely a politikai és törvényhozási tevékenységet megszabja, — természetesen még az ellenzék számára is — e helyett az opportunizmus bő köpenye alatt mindenféle hatalmi támaszt maga köré csoportosít és azt kívánja, hogy az ellenzék is gondolkodjék.

No mi nem kívánjuk, hogy gondolkodjék. Elég, ha a választók gondolkodni esnek. Erre a célra igen alkalmas lenne a mérsékelt ellenzék mult tavaszi történeti kinyomatni és szétküldeni.

Azt is mondta akkor Apponyi, hogy azon óriási hatalmi eszközök ellenében, melyekkel szemben az ellenzék csakis a szónoklat erejével rendelkezik, egyhamar nincs is kilátása az ellenzéknek a győzelemre. No hát a szónoklat erejét nagy mértékben igénybe vette Apponyi, mert nagy mértékben rendelkezik is vele, s tegnap a József-városban ismét másfél órát beszélt (ez kortes beszédjeinek rendes mértéke), de ismét nem adott alkalmat arra, hogy alaposan megválogassák, az a meggyőződés, mely fölé a közvéleményben gyökeret vert,

s mely miatt ő zöld ágra vergődni nem tud.

A mérsékelt ellenzék nem hódíthat addig, míg programjából semmi egyéb nem látszik ki, mint a Tiszabuktatás. Az országos közvélemény ezt a hatalomra vágyást nem tartja elegendő programmnak.

Vannak aztán kerületek, a hol a nép gyöngéivel kokettizva lehet sok mindent elmondani és megpróbálni, de a József-várost nem tartjuk ilyen kerületnek. Ott van nagy értelmiség is, s azért ott bajos az afféle megérteszteni, a mire a mult választások historiájából volt példa, mikor arra is volt eset, hogy az egyik megyebeli ellenzéki jelölt felszólította a szomszédkerület ellenzéki jelöltjét, hogy »mondjunk az államodósságok szaporodására nézve akár mily summát, de egyezünk meg, mit mondunk, hogy ketten ugyanarra más-más összeget ne mondjunk!«

A józsefvárosiak fogják tudni kellő értékűre redukálni azokat az állításokat, melyeket Apponyi tegnap a kormány pénzügyi gazdálkodásáról oly virtuozus nagytással megeresztett.

Csak legyen a szónoklat »ereje« az övé, a hatalom meg maradjon meg — Tiszánál. Nem szavakra van most szükségünk, hanem erős kézre, olyan államférfira, a kinek multja biztosíték arra, hogy meg fogja találni azt az utat, mely kivezet bennünket a legnagyobb részt tőlünk nem függő okokból keletkeztet nehé helyzetből.

Tisza kormányelnök Bécsben. Tisza a miniszterelnöknek e héten Bécsbe való felutazása az országgyűlést bezáró trónbeszéd megállapításán kívül összefüggésben áll, mint értesülünk, azon interpellációkkal is, melyek a ház legutóbbi ülésében hozzá intézettek. Mindkét interpellációra a hét végén fogja a miniszterelnök megadni a választ. Ugyanakkor fog napirendre kitűzteni a quóta-törvényjavaslat is, melyet a képviselőház pénzügyi bizottsága ma tartandó ülésében vesz tárgyalás alá.

A radnai választói kerület szabadelvű párti tisztelt választói felkértem, hogy a képviselő jelölésére iránti értekezlet megtartására határidőül kitűzött május hó 12-én d. e. 11 órakor Radnán a »fekete sas« vendéglő nagy

saival már eddig is sok gyötrelmet és nehéz fájdalmakat okozott. Történjek bármi, én ott állom, hogy egyike a megye legszebb leányainak.

Régi barátom rokon szeretettel fogadott, testvére pedig, mintha valami szerelmi itallal látott volna el, egészen elbűvölt.

Nemcsak azért, hogy vele találkozhassam, hanem főleg azért, hogy Dénes régi barátomat ismét láthassam, 1851. év vízkerezt napján, vendégeül jelentem meg a szaniszlói parochiának.

Az ebéd ideje alatt legkedélyesebben társalogtunk, Antonia pedig elpirulva említette meg, hogy a Vajda Péter Almanach-jában megjelent, e kezdetű népdalomat, »Oh gyönyörű este ez«, nemcsak nagyon szereti, hanem könyv nélkül is betanulta. — Délután csaknem egy órányira egyedül maradtunk, én társalgottam, mint egész este-tében, azonnal beállottam neki forró szeltemet, ő elpirulva és szemlesütve ugyan azt tette, s mielőtt annyja a Dénes megjelent volna, nem ünnepélyesen ugyan, és nem a szokásos formások között, de szívből gyűrűt is cseréltünk. — Távozásom előtt arra kértem szívjegeimet, hogy e regényes eljárásnak annyjára és bátyjára tett hatásától jövő találkozásunk alkalmával, engem minden legkisebb tartózkodás nélkül, őszintén értesítsen. A következő vasárnapon Antonia szomorú arccal fogadta kezesőkömet, Dénes meghatottan, de nem sokat ígérő arccal szorította meg kezemet. Anyja pedig, — a ki különben a legistületreméltóbb nők közé tartozott, — még kezesőkömlőmet sem fogadta el.

Mintegy negyed óráig együtt maradván Antoniaval, ő néhány könnyel szemében, ekkép nyilatkozott: »Dini se igent, se nemet nem mondott, ő mint lelkes nem akar beleavatkozni a gondviselés útjába, anyám azonban semmi szín alatt nem akar beleegyezni frigyünkbe s nekem szemrehányá-

saival már eddig is sok gyötrelmet és nehéz fájdalmakat okozott. Történjek bármi, én ott állom, hogy egyike a megye legszebb leányainak.

Régi barátom rokon szeretettel fogadott, testvére pedig, mintha valami szerelmi itallal látott volna el, egészen elbűvölt.

Nemcsak azért, hogy vele találkozhassam, hanem főleg azért, hogy Dénes régi barátomat ismét láthassam, 1851. év vízkerezt napján, vendégeül jelentem meg a szaniszlói parochiának.

termében megjelenni szíveskedjenek. Radnán. május 8-án 1887. A párt megbízásából Teru a j g ö József párt elnök.

— Az országgyűlési szabadelvű párt V i z s o l y i Gusztáv elnöklete alatt vasárnap délután tartott értekezletén tárgyalás alá vette »a Dániával 1887. március hó 14-én kötött kereskedelmi és hajózási egyezmény becikkelyezéséről« és »az osztrák-magyar monarchia és Görögország meghatalmazottjai által Athenben 1887. évi március 30-án s április 11-én kötött egyezmény« becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat, melyek L á n g Lajos előadó indoklása után elfogadattak.

A nagyszabasi román conferentiáról távirják Nagy-Szebenből vasárnapi kellettel: Az értekezlet harmincezer bizottsága csak holnapra készül, eddigi zárt ülésai azonban igen zajosak voltak, sőt egy kis meghasonlás is jött létre a b á n á t i k e r ü l e t e k miatt, melyek az ellenzékét óhajtának támogatni s a program hetedik pontját akként módosították, hogy nemcsak a kormány magyarosítása ellen kell küzdeni, hanem a magyar közvilágosi egyesületek ellen is.

VÁROSI KÖZÜGYEK.

— Arad város április hónap. —

(Polgármesteri jelentés.)

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az 1887. év április havára vonatkozó jelentésemet van szerezcsém a következőkben előterjeszteni:

A közegészségi viszonyok a számos betegségek következtén kedvezőtlenül alakultak; a halálozások száma a március hónapban elhaltak 15 esettel haladta meg.

A hurutos-lobos tüdőbajok, gümőkör és az csusz jól jellegző számban jelentkeztek.

A heveny fertőző kórok közül a mult hónap járványra növekedett kanyaró e hónapban sem csökkent, sőt 170 új eset lőn bejelentve, melyek különösen a csecsemő korbeliek közt gyakran súlyos szövődeményekkel kísértetvén, 8 esetben halált okozott.

Szörvénnyosan a himlő is előfordult és pedig 13 tudomásra hozott betegülés közül 5 halálesettel.

Typhus is mutatkozott egyes esetekkel, köztük kétszer halálozással; a diphteritis nem fordult elő.

Elhalt a városi lakosságból 115 egyén, 57 fi és 58 nő; ebből esik a csecsemő korra 27 százalék, a gyermek s ifjú korra 24 százalék, a felnőtté korára 29 százalék, az előrehaladt korbeliekre 20 százalék.

Halva született törvényes gyermek 6 fiú és 2 leány és 3 törvénytelen leány-gyermek.

nyit választ: En a gyűrűvel visszakinálom jegyesemet, ha azt elfogadja, az ő dolga, de akkor lássátok, mi fog történni.

Az anya és gyermeke közti jelenetek leírása nem tartozik e lapokra, a jegygyűrű mai napig az ujjamon maradt, Stockinger Antóniát pedig, 1851. március 19-én történt esküvő után, mint ifjú boldogságot öleltem szerető karjaimba.

Kuthy Lajos, a ki akkor már — oly igazán és mélyen szeretett nejétől elváltan el — ita hozzám az első üdvözlő levelet, melytől csak azért közlök szóról-szóra, hogy e nemes szívnek belső világát is némileg megismertessem.

Kihagyva a kihagyandókat, hozzám intézett levele, szóról-szóra így hangzik: Pest, ápril 9-én 1851. Üdvözlöm édes Gusztin, ifjú boldogságotok. Atlépted a küszöböt, melyen belől hoztam hasonló egyenlőségek számára nincs közep, melyen belül minket csak két ösvény vihet: az egyik gyémánt ködű csabos partokon, az örök ifjúság intő képei közt; a másik fergeteges mélységek felett, fantasztikus rémekről üldözve. — Kit oly szelid angyal vezet, mint a minőnek Antonedet a hír beszéli, okvetlenül amaz első örvény vaudora leend. A házasságról sokat írtak már, sok filkó és bölcs elszalasztá rajta elméjét, én két maximát tapasztaltam csatlakoztatnival, mely a szerelmet, ha már csakugyan meg van, boldoggá teheti. 1. A kit szeretsz, sohasé firkázd megfeszített figyelemmel annak hiányait, hanem tekintis mindig a jóra vagy tökélyre, mely legerőtelenebb lényben is, egy vagy más árnyéklatban mindig található. 2. Örizedjél a bizalmatlanság magrárt szívbe vagy szivedbe elvetni, mert ha az eyszer csírt hajt, nincs többé az észnek és erélynek oly éles éle, mely ezt végkép kiirta.

Minő igazság! És mégis bizalmatlanság és féltékenység báborgó tengere volt az, mely

a halálozás évi aránya e hónapban 1000 355.

A megyei kórházban ápolatott 343 beteg; az izraelita kórházban 19, összesen 362 beteg, kik közül gyógyult 146, javult 40, meghalt 27, ápolás alatt maradt 149.

A megyei kórházban felvett városi illetőségű betegek száma volt 40.

A 7 éven alól elhalt gyermeknek orvosi ápolás nélkül hagyásaért felelősségre vonatott két szülő.

A népesedési viszonyok kielégítőek voltak, a születések száma a mult havat 9-el multa felül. Elve született 141 gyermek, 80 fiú, 61 leány; törvényes 68 fiú, 52 leány, törvénytelen 12 fiú, 9 leány.

A születések évi aránya e hónapban 1000.13.6.

A személy és vagyonbiztonság ellen nagyobb mérvű merénylet nem követetett el, a közbiztonság kielégítőnek mondható.

A 27 esetben előfordult kisebb tolvajlasi esetek tettesei mind kipuhatoltattak, s 16 esetre nézve a bíróságnak átadtak.

A kihágási bíróságnál a mult hórl hátralebban maradt 3 ügy; ápril hónap befolyt 178 panasz, folyamlatban volt tehát 111 ügydarab; ebből elintéztetett 67, a királyi bírósághoz áttéttetett 41, tárgyalás alatt maradt három.

A kapitányi hivatal illetőségéhez tartozó kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 22, letartóztatva volt 58 egyén, eltoloncoltatott 26, kiutasított 3, rendőreleg meg fényitett 27.

Nyilvántartásba vétetett 339 cseléd, 511 gyárimunkás és 17 idegen s munkát kereső egyén.

Vendéglőbe szállva volt 713 utazó.

Gazda és cseléd közötti szolgálati viszonyból keletkezett ügy tárgyalatott 24, cseléd megfénnyitett 26.

Tűzeset a hó folyamán nem fordult elő.

A városi szegényápolásban a mult hórl maradt 35, ápril hónap felvételtett 3, illetőségi helyére elszálltatott 2, elhalt 5, maradt a hó végén 31 szegény; ezek részére kiadott 991 adag meleg étel és 992 adag kenyér, továbbá világításra 12 kilogramm petroleum.

Havi segélyben részesített szegények száma március hó végén volt 266, ápril hónap felvételtett nyolcz, volt a hó végén 274.

A város által tartott árva és leleneg gyermekek száma március hó végén volt 46, ápril hónap felvételtett 3, elhalt 1, maradt a hó végén 48.

Nem a város által tartott, dajkaságban levő gyermekek száma március végén volt 151, ápril hónap bejelentett 16, más helyre adatott 16, elhalt 4, maradt ápril hó végén 147.

(Befejező közlemény következik.)

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tározója.

(Május 10.)

Az én főnökeim.

(Emlékegyeztetésemből.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tározója. —
Írta: Lauka Gusztáv.

XIII.

Atyám, Lauka János uradalmi főmérnök volt Endrődön; Stockinger István ispán a soósi puszta. Mindketten a gróf Károlyi-aknál hivataloskodtak, az egyik Lajosnál, a másik Györgynél. A két család bizalmas barátságban élt, egymás meglátogatásuk egymást, gyermekeik csaknem együtt nőttek fel és ifjúságukat játékokban és mulatságban egymás közelében és társaságában töltötték el. A jó Stockinger nagyon korán (élte delén) halt meg, leánya, Antonia két hónappal halála után épen akkor született, mikor Erdődön (hol én is laktam) az Ave Máriára harangoztak.

Mint serdülő ifjú néhányszor láttam e gyermekeket, s Szathmáron mint a bölcsészet második tanfolyama hallgatója, szomszédságába kerültem, a ki már mint gyermek, gesztenye színű gazdag hajzatával, ragyogó fekete szemével, sugár, de arányosan gömbölyű testalkatával figyelmet gerjesztett. Kilenc év múlva, mikor Pestről hazakerültem, mint élte tavaszán fejlődő leánnyal újból találkoztam az akkor megtartott megyezerte híres szent István napi ballalmával, megtáncoltattam, és 1851-ig többé nem találkoztunk. Dénes nevű bátyja, ki nálam csak két évvel volt idősebb, egyike volt a maradt legjobb és leghívebb barátainak.

A Gabányival történt affaire után mint ügyvéd bojtár működtem N.-Károlyban, a hój értésére esett, hogy Stockinger Dénest a szaniszlói egyház vedura, oda lelkesnek ki-nevezette, és hogy ő már helyét el ia fog-

nála a családületet boldogságát kavargó hullámai közé kergette.

Nejével való meghasonlása sebet ütött szívére, s az nyiltseb maradt egész életében.

Két és fél évig Szaniszlón sógoromnál éltem le azon szép aranjuezi napokat, melyekhez vajmi ritkán juthattunk, s melyek igen rövid ideig szoktak tartani.

Igaz barátaim, a kikkel akkor együtt vadászgattam, kocskiztattam, lovagoltam és szebbnél szebb vízi és szárazföldi kirándulásokban vettem részt, a kikkel künn aligetben, az erdőkben, majd odahaza fedél alatt, hatalmas betyár és uri ebéket rendeztünk, a velem akkor csaknem egykoru emberek, nevezetesen: Pap Ferencz, szaniszlói kasznár, Farkas Mihály karani ispán, Gabányi Alajos ügyvéd, báró Luszniszy Alajos, König Pál, Moson Féri stb. stb. már mind a csendes emberek közé tartoznak.

Messze nyugszauak egymástól, de emléket együttesen őriztem meg szívemben.

Ez időben a kémedések és feladások még egymást érték, s ekkor történt, hogy egy mosolygó juliusi hajlon Dénes sógorom, ijedelmet kifejező arczkifejezéssel e szavakkal nyitott, az épület jobb szárnyában be-rendezett lakosztályunkba:

— Sietve öltözködjél fel, compromittálható leveleidet add át Tóninak, ő pedig rejtsse el vagy semmisítse meg, mert szobámban van már jó barátod, báró Barkóczy Ferencz szolgabíró, ki csak azért engedett néhány percznyi szabad időt, hogy vesszélytől néhánnyal megszabadulhass és ő benn N.-Károlyban jelentését a javadra tesse meg. Az udvaron még két csendőrlő lóháton, Perge az őrmester, ki szintén jóbarátod, bizalmasan sugta fülembe, hogy végtelenül örülni fog, ha nélküled kell visszalavagolniok.

Későbbben tudomásomra jutott, hogy leveleket keresnek nálam: Vachot Sándortól és

KÜLFÖLD.

A külügyi helyzet. A külügyi helyzetről az orosz kormány egyik felhatalozott lapja, a brüsseli „Nord” legújabbán a következőket nyilatkozik:

Noha a Schnaebele-ügy el van intézve, a Németország és Franciaország közötti viszony mégis feszült és félreértéseket idézhet elő, melyekből súlyos bonyodalmak eredhetnek. De a bolgár kérdések közeledik a megoldás felé és a megegyezés kezdete már mutatkozik. Az afgán határkérdés iránti tárgyalások is jól haladnak és a két fél jóakaró magatartása nem csak az afgán ügy megoldásának elemeit adja meg, de előkészítheti az Oroszország és Anglia közötti tökéletes közelődést is.

Tüntetés a román király ellen. Bukarestből jelentik: Mind ama hírek, melyek szerint Jasszyban állítólag zavargások történtek volna, hivatalosan részben megcáfoltatnak, részben túlzottnak jelentetnek ki. Tényleg megtörtént azonban, hogy midőn a király bevonult, tüntetők voltak hallhatóak. Ez okból három egységet elfogtak. A lakosság magatartása, valamint a király jelenléte alatt az egész fogadtatás a legszívesebb volt. A politikai körök a legélénkebben rosszalják a közbejött eseményt.

TÁVIRAT.

— A szombati román nemzeti párti gyűlés határozata. —

Nagy-Szeben, máj. 9. (Saját levelezőnk től.) A román nemzeti párti választók nagy értekezlete mai ülésében az 1881. évi nagyszebeni program újabb és egyhangú elfogadása mellett, az erdélyi részre nézve a teljes passivitást, a magyarországi részre nézve az általános passivitást mondotta ki azzal, hogy a központi végrehajtó bizottság feljogosított egyes kerületekben ezek kezdeményezése folytán nemzetiségi képviselő-jelöltek fellépésére és megválasztására nézve kivételt tehetni.

Nagy-Szeben, máj. 9. (Az Aradi Közlöny eredeti távirata.) Az értekezlet elfogadta a Babes Vincze által előterjesztett határozati javaslatot en bloc vita nélkül, mire az 1881. és 1884. évi program 1) pontja változatlanul fenntartatni határozott, míg a program 7) pontja oda bővített ki, hogy a románok nemcsak az államhatalom, hanem bárki által szándékolt magyarosítási irányzatok ellen küzdeni fognak. — Erdélyre nézve kimondatik a teljes passivitás, míg a magyarországi választó-kerületekre nézve ugyan szintén kimondatik a passivitás, de azzal a kivétellel, hogy olyan kerületekben, hol a nemzetiségi érdekek nemzetiségi jelölt fellépését kívánják, azok a központi bizottság által az illető kerülettel egyetértésben felléptethetők.

Elhatározta az értekezlet, hogy a románok ezen magatartását illetőleg memorandumot terjeszt a trón számára.

Sároosi Gyulától, minthogy azonban az én leveleimet némán hirtelenében úgy elrejtette, hogy később maga is alig bírta megtalálni, a kiküldött jó beregélés után re quasi bene gesta N.-Károlyba visszatértek.

Hogy az üldözésektől még jobban biztosítva legyenek, kineveztek az üljönözéshez bizalmi férfiakat, én a működési napokat majd itt, majd amott annál kellemesebben keresztlül ültem, mert nem a legköltőbb foglalkozást még busásan meg is fizették.

Ugyanez alkalommal játszott le egy egyszerű comicus jelenet is, melyen a N.-Károlyba leutazott Albrecht főherceg is jözzön nevetett. Megérkezvén a rendelet a megye főnökehez, hogy ő fensége körútjában N.-Károlyban is meg fog jelenni, a Szathmármegyeében meglehetősen gyenge lábán álló lojalitással, annak főnöke minden valamirevaló olyan kaputos embert összedobolt a felkért azon küldöttség tagjait, a mely ő fensége előtt, döröztetés és hódolatát volt bemutatandó. Minthogy Zrinyim, kucsman, kardom és nadrágom nekem is volt, a küldöttségbe én is besoroztattam a kitűzött időben pontosan meg is jelentem N.-Károlyban.

Gabányi, a még mindig megye főnök, a ki vajmi keveset tudott németül, e helyett „Schriftsteller aus Pesth” így mutatott be „Schreiber aus Pesth.” Ebből azután a már szabadságbanlégini kezdő pesti lapok egyike, azt a jó viccezt csinálta, hogy ekként lettem bemutatva, „Schneider aus Pesth.”

A főherceg gunyos mosollyal távozott előlem, annélkül, hogy megszólításra érdekesnek látszott volna.

Braunhoff nagyváradi altábornagynak N.-Károlyban rendezett féklázásnak alkalmával kauderálva németeséggel olyan dictiót penderítettem, hogy rögtön mint a legolyólisabb hazafi, Waffenpaszt kaptam, kétszövű puskára, kardra és pisztolyokra. Csakhamar azután, azon vettem észre magamat, hogy

Ezután egy tizenegy tagból álló központi bizottságot választottak öt évre.

Mocsonyi Sándor egy „Luminatorium” című temesvári lapból felolvasott cikkben kijelenti, hogy rokonaival együtt csatlakoznak az értekezlet határozataihoz, de nem jelennek meg.

A tizenegyes bizottság megválasztása után az értekezlet O Felsége és az uralkodó család tagjainak életétével ért véget.

NAPTAR.

Május 10. Kedd. Róm. cath. naptár: Remete Antal. Prot. naptár: Victoria, Goshán, Görög orosz naptár (April 28.) Jázón és Szász 23 perczkor.

Május 11. Arad városi törvényhatósági bizottságának közgyűlése d. n. 4 órakor.

Május 13. Arad megyei közgyűlése bizottságának havi ülése d. n. 9 órakor.

Május 19. Az aradi városi tisztviselői nyugalmaplajára rendezendő nyári mulatság a városligetben.

Május 22. A hadastyán egyet majálisa a császári erdőben.

Május 29. Az aradi nyomdász-egylet táncestélye a városligetben.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Albrecht főherceg vasárnap este 7 órakor a gyorsvonattal Nagyváradra érkezett. Kíséretében vannak: Br. Spinetti ezredes, Fischer őrnagy és Hubl ezredes. A pályaudvaron nagyszámú előkelő közönség jelent meg a főherceg fogadtatására. A katonaság részéről ott voltak: Bárd Schönbörger altábornagy, Vosetig vezérkari alezredes, Reviczky honvédezredes és az egész szolgálatmentes tisztikar, a hatóságok részéről: Dörny József báró, Bihar megye főispánja, Sal Ferenc Nagyvárad város polgármestere. Schönberger báró és Reviczky honvédezredes jelentései után, Dörny főispán üdvözölte a főherceget, ki szívélyesen köszöntö meg a nem várt fogadtatást, majd a polgármesterhez fordult, kivel hasonlóan pár szívélyes szót váltott. A főherceg ezután a püspökség négyes fogatú hintóján a közeli Weber-szállodába hajtatott, melynek bejáratánál szintén nagy közönség várta. Tegnap délelőtt a főherceg jelen volt a vidékről érkezett és a váradi katonaság által tartott hadgyakorlaton, s délután megtekintette a wolff erdőben levő katonai lövöldét. Ma reggel a főherceg diszszemlélt tart a helyőrség felett s aztán tovább utazik Aradra, hová ma délután 4 óra 10 perczkor érkezik meg.

— A közgyűlés előtt. Arad város tanácsa Fábian László főispán elnöklete alatt tegnap délután tartotta meg ülését, melyen a közgyűlési ügydarabokat látta el a benyújtandó javaslatokkal.

— Peches szabályrendelet. Arad város közönsége alkotott egy szabályrendeletet, melylyel állandóan pechje volt a miniszter előtt. Ez a községi kötelekbe való felvétel díjaira vonatkozó szabályzat. Először azt határozta a közgyűlés, hogy a községi kötelekbe való felvételért 3—300 forint terjedő díj állapítható meg. Ezt a miniszter nem hagyta

éppen azok a jó hazafiak, a kik későbbben tucat száma antiszembizottak hivatalokért, mint jelöltet azon dicső testületre említették, a melyet ők — sit venia verbo — kopók-nak neveztek.

A menyecskeéletből.

II.

A kis mama.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata. —

Manapság már nagyon közönséges dolog, hogy a tarlejekre nagyravágyó párkák borul. Annyszor előfordul, hogy a tisztaság és hajszálakat egészen megalomlítja egy kaczer barna frufru, hogy a megváltott szívek emlékei vágyakká ujjanak meg, hogy én egyáltalában nem tartozom indokolni Szalmassy József azon elhatározását, hogy ő életének ötvenhetedik, apaságának tizenharmadik és özvegyének kilencedik évében elhitté a husz éves Gerley Piroskának az oltár előtt, hogy őt szereteti, és szereléből Istennek rendelése szerint feleségül hozzá megy. És miért is ne hitte volna el, mikor még az újságok is sok szerencsét kívántak a „tisztaság szerelmén alapuló frigyesz”? És aztán minek indokoljam én, mikor ő sem tartotta szükségesnek, a dolgot indokolni tizenharmadik éves leánya előtt, a ki ugyan egész életében nem tett egyebet, mint engedelmességet és edes apja akaratának, de mégis azon, tizenharmadik éves leányoknál éppen nem csodálatos hiedelemben áll, hogy talán mégis inkább férjre, mint mamára volna neki szüksége.

Az öreg ur külföldben nem is azt állította leánya előtt, hogy annak anyára van szüksége, hanem inkább azt a körülményt akarta vele minden áron megértetni, hogy ő nem élhet feleség nélkül. És különösen nem élhet azóta, mióta megismerte a karesu Gerley Piroskát, a ki nézete szerint nem tartozik azon rosszul nevelt leányok közé, a kik egy apró fekete bajszért, egy pár ügyesen alkalmazott bókért rögtön el vannak határozva az „örök, sirig tartó szerelemre”, hanem igenis oly nőt fedezett fel benne, a ki a férjüben a mélyebben fekvő értéket, a nemes tulajdonságokat keresi és az azokat valakiben megtalálja, meg is tudja becsülni.

Avagy nem-e ezt bizonyítja, azon min-

jóvá azzal, hogy a maximum 50 forint lehet csak. Erre felterjesztették úgy, hogy a díj 3—50 forint terjedő összegben állapítható meg. Az így módosított szabályrendelet most ismét visszakerült azzal az utasítással, hogy díjakul határozott összegek jelölendők meg. A tanács ennélfogva azt ajánlja a közgyűlésnek, hogy a községi kötelekbe való felvételért járó díjak 10, 20, 30 és 50 forintban állapíthatóak meg.

— Új aszfaltburkolat. Említettük már egy ízben, hogy több főúti háztulajdonos egy kérvényt nyújtott be a tanácshoz, melyben a radnai ut felé eső főúti aszfaltburkolásért folyamodik. Azok, a kiknek egyáltalán nincs járadékja, az egész költséget megfizetni készek 6 év alatt felváltva részletekben, de úgy, hogy a kamát a várost terhelje. Azok pedig, a kiknek faragott kővekből készült járadék van, felköltséggel járulnak és a kömennyiséget is átengedik a városnak. Az egész aszfaltburkolás 8880 forintba kerülne, miből a várost a kamat beszámításával s a kömennyiséget értékeknek beszámításával csupán 1300 forint 50 kr. terhelné, úgy, hogy az első felváltási részlet 344 forint 50 kr. és az utolsó csak 180 forintba kerülne a városnak. A tanács ajánlólág terjeszti a kérvényt a közgyűlés elé az aszfaltburkolás azon kérvényével együtt, hogy tekintettel a keramit megdrágulására, e szegélyért 2 forint 50 kr., a kapuk előtti részért pedig 5 forintot kapjon.

— A magyarádi és ménesi bortermelők szövetségének pinceszéje. Arad egy idő óta egy nagy jelentőségű és életrevaló vállalkozással gazdagabb. Arad-Hegyalja szőlőbirtokosai közül ugyanis „magyarádi és ménesi bortermelők szövetsége” czéggel által szövetséget alakított, azzal a kereskedelmi cézgek jegyzékébe bejegyeztették és alapszabályait a helybeli kir. törvényszék részéről megerősítést nyertek. A czég alá jegyzésre Sarlott Domonkos, Pless Mór és Vizer Péter igazgatóság tagok vannak feljogosítva, míg a felügyelő bizottságot Péterffy Antal, Venter Gerő és Buczurka Ferenc szövetségi tagok képviselik. A szövetséget főterkevése oda irányul, hogy a termelők tisztán kezeljék, jó minőségű boraival szolgáljan a közönségnek és a bor-kezelést folyton tökéletesítve, az igényeknek mindinkább megfelelően, valamint a termelők és vevők között a borszállást közvetlenül létesítse. Czélja továbbá az, hogy pontos kiszámolat mellett Arad-Hegyalja termelőinek borait iránt egy helyben, mint a vidéken és a külföldön a bizalmat és érdeklődést minél szélesebb körben felkeltse és azok értékesítésére alkalmat nyújtson. A szövetséget irányítja és borpinceszéje Aradon Deák Ferenc utca 33—34. szám (Heim-ház) létezik, hol palackokban rakározott fehér és vörös borok, valamint kisebb-nagyobb hordókban a borok eladása már kezdetet vette, s hová egyszersmind a megrendelések intézendők, de a palack-borok Aradon több kereskedésben is kaphatók lesznek. A már be rendezett pincze megnyitási ünnepélye tegnap délután folyt le az alapítók és meghívott vendégek jelenlétében. Ott voltak: Hász Sándor, Temesvári Jakab, Párecz István, Sarlott Domonkos, Párecz Gyula dr., Péterffy Antal, Antalfi Endre, Múlek Lajos, Pless Mór, Héger Ernő, Vizer Péter, Venter Gerő, Vizer Lajos és még többen. Gazdag reggeli után a borok megköstölése és a pinczék megtekintése következett, s természetesen mindenki a legjobb jövőt kívánta e régi

den kétséget kizáró tény, hogy Gerley Piroskának a legutóbbi halála is, dacára annak, hogy a fiatal udvarlók phalanxa sürgetve esengett előtte egy-egy tőrért, inkább lemondott az általa oly szenvedélyesen szeretett tánc élvezetéről, csakhogy az ő „legkedvesebb barátjával, az ötvenhet éves Szalmassy Józseffel együtt lehessen és beszélgetéssel tölthesse el az estét. Hiszen olyan kevesek is voltak ezek a beszélgetések! Gerley Piroskának olyan művészetrel tudott beszélni a mai fiatalok léhaságáról, mely egy komolyan gondolkodó nő lelket minden körülmények között hidegen hagyja, és Szalmassy József oly határozottsággal adott neki ebben igazat, hogy nézeteltérésekről közöttük egyáltalában nem lehetett szó. És pompásan megegyeztek abban is, hogy a fiatalok tulajdonképpen nem is az évek számától függ, hanem a szív és kedély épségétől, a melynek birtokában egy ötvenhet éves ember sokkal fiatalabb lehet egy huszonegyesztendő szubhancsnál.

Oh milyen álmai voltak az ilyen beszélgetések után Szalmassy Józsefnek. Érezte, mint ujul meg izmaiban az erő, mint volna képes hatalmas kiemelkedni és ez aztán bevalotta magának, hogy e kiemelkedés kedvesebb bért nem szerezhetnének neki, mint a karesu, barna Gerley Piroskát. Újra és újra felidézte emlékezetében a fiatal nőt minden szavát és lehetetlennek tartotta, hogy e szavak ne az igazságot tolmácsolnák, hogy e nyájias, tiszta tekintet álnokságot rejtegetne! Hiszen a mi őt magát illeti, ott van a tükör! Nem törtéte meg őt meg az idők sulya semmiképpen és az ellöglutalan vélemény tartja őt megállapodott, komolyan ferünnak, de vén embernek egyáltalán nem.

És minthogy még egyszer meggyőződött arról, hogy Piroskának a fiataloság csakugyan leánya tartja és még egyszer elhitta a tükörnek, hogy ő legteljebbet még csak komoly, megállapodott férfit, megszületett benne az elhatározás és ő megindult kérére.

Ahhoz már meg volt szokva, hogy Gerley Piroskát bámulni minden alkalommal kifáradt szívével fogadták.

Öv. Gerleyné szintén nagyon meg tudta becsülni a „mélyebben fekvő értéket, a nemes tulajdonságokat.” A sok tapasztalás és megpróbáltatás után kereszttulment asszony azon meggyőződés híve volt, hogy különösen egy

hiányt pótló vállalatnak. A szövetséget gyakorlott pinczemestert fogadott, s a borok palackozása már javában folyik. A hirdetéseink között közölt bornévjegyek alapján is jósolhatjuk, hogy a szövetség borai kelendők lesznek, mert az árak a lehető legmérsékelttebbek. A bor-kóstolás után egy pár felköszöntő is volt az igazgatósági tagokra, s ezek részéről a termelők. Kíváncsossággal, hogy egy a termelők, mint a fogyasztó közönség érdeme szerint felkarolják e vállalatot, mely hivatva van arra, hogy nagyobb piacot szerezzen az arad-hegylajai boroknak.

— Az aradi siketernék-iskolája fentartására és kibővítésére, a meltsóságos s fűtéstelendő székeshelyvári káptalan ötven forintot, a csanádi káptalan tíz forintot és fűtéstelendő Révfy Manó ur minorita adozár s aradi plébános helynök tíz forintot: összesen hetven forintnyi adományt küldtek. A felügyelőbizottság elnöke a legközelebbi ülésen a nemes adományokért jóvákönyvi köszönet megküldését fogja indítványozni.

— Kurticsról írják nekünk, hogy Ursitz Vilmos aradi építész ur vasárnap óta serényen dolgozik ott az Első magyar állatnősi biztosító társaságnál biztosító volt és leégett 18 épület kárfelvételén, melyet ma az érdekeltek legjobb megelégedésére bevégzett. Nevezett intézet a károsultaknak, azonnal készpénzben kifizette a megállapított kározségeket, mely lojalitása valóban arra mutat, hogy nem csak magyar, hanem igazán „első” is.

— Átvizsgált számadások. A következők a számadások részletes számadásokat a számvétség már átvizsgálta és azok így jóváhagyás végett a közgyűlés elé fognak terjesztetni.

— Árlejtés a kövezési és csatornázási munkákra. A városi gazdasági szék tegnap délelőtti rendkívüli ülésen tartotta meg az árlejtést a városi csatornázási és kövezési munkák vállalatának kiadása iránt. Az árlejtés rendkívüli érdeklődés mellett folyt le, s a következő vállalkozók vettek benne részt: Pellegriny Pasqual, Jiraszek Lajos és társai Aradról, Cséry J. Ede, Melotko testvérek, Glally Károly, Hirsch L. M. Budapestről, Brauswatter Victor Pozsonyból, Schwarz Bernát és Atanasievits Márk Szegedről. A Kossuth-, Bathány-, templom, Kazinczy-, Fábian-, és Kőcsy-utcák csatornázásának és kövezésének elvállalásai iránti árlejtésen a legolcsóbb vállalkozó és így a győztes Pellegriny Pasqual lett, a ki a kiküldési árakból 22-1 százalékot engedett el. A főterén a templom-utczától a Szechenyi-utczáig terjedő kövezést átkövezését Pellegriny Pasquale vállalta el 25 százalék elengedése mellett. A Karolina-utczától a Nádor-utczáig terjedő rész kövezésére vonatkozólag a vállalkozó kettős ajánlatot terjesztett be. Ha e rész kövezéséhez a város szolgáltatja a követeket, úgy méterenként 1 forint 15 kr.-t, ha ő adja a kömennyiséget, úgy 1 forint 90 kr.-t végzi a munkát. E tekintetben a városi közgyűlés fog dönteni.

— Adakozások tombolára. A tisztviselői nyugalmaplajára rendezendő mulatság tombolájára újabbán a következők adományok érkeztek: Tóth Éta k. a.-tól 2 pohár, Grossmann Ella k. a.-tól 1 névjegykosár, 1 óratartó, 1 arcképtartó, Klein Médi k. a.-tól 3 pár fülbevaló, nyakgyöngy. Illés Lenke kisasszonytól 1 pohár, Madai Hermin k. a. 1 dohánytartó, Ring Gizike kisasszonytól 1 fe-

szeregy, sőt szegény viszonyok között élő husz éves leány számára nincsen mélyebben fekvő érték, mint egy vagyonszerű, ha az mindjárt öreg is, mert a házasságon alighajának egyik fő szabálya szerint az évek számából feltétlen érvényű kivonást eszközöl a nagyobb bankkötés száma. És a tapasztalt asszony a világért sem mulasztotta el, hogy az algebra e műveletéről leányát is informálja s a fogékony lelkű leány hamar megértette azt is, hogy ebből a tudományból kitolyolag a fiataloságot okvetlenül leheának kell tartani.

A helyzet tehát igen előnyös volt és Szalmassy Józsefnek egészen felesleges volt olyan bizonytalan félelemmel foglalni el a Piroskát által felajánlott karosszéket, midőn öv. Gerleyné urnó szokásához híven a „fiatalokat” magára hagyta.

— Kedves Piroskák! — kezdődött az at-taque — egy már régen megértelődött elhatározásomat szeretném kegyeddél közölni.

— Ah, az érdekesnek érzékezik... — Nem is annyira érdekes, mint komoly. Ön bizonyára észrevehette azt, hogy minden rokonszenvem az öné... Nem vagyok már annyira fiatal, hogy érzelmem valódiságában kétkelhetnék, s még nem annyira öreg, hogy érezni egyáltalán nem tudnék... Midőn most nyíltan, őszintén megkérdem, hogy hajlandó volna-e nőmmé lenni, nem teszék ígéreteket, de azt mondatom, hogy életem minden percével önnek kívánok szolgálni...

Szalmassy József várakozásteljesen dült hátra székeében s szinte reszketve leste a piluló leány hallgatását...

Piroskák földre süllyedt székével állott fel, majd odalépve az igazgatói kerekhöz, mondá: — Kezem az öné, ha adják...

No hát odaadták. Gerleyné se nem pirult, sem a földre nem süllyedt, s Szalmassy József mint új völgyén tért meg e házból. Igazgatósága azonban még nem szűnt meg. Ott volt a leány, a kit manához jutott és a ki minderről még sejtélemmel sem bírt.

Különös melegséggel csókolta meg homlokát, s hosszasan tartá karjai között, a min Aranka nem csodálkozott addig, míg a köhécselő papa ki nem jelenté:

— Fontos dolgot mondok aranyos! — Hallgatom papa! — Aztán helyet foglaltak a kandalló mellett

kote-kávécsészé, Janosó Erzsike kisasszonytól 2 drb szobor, Kovács Hajnalka kisasszonytól 1 drb játék, 1 diszpohár, 2 kép. Stepniczka J. k. a. 1 éjjeli lámpa, 1 csésze, 2 gyertyalámpa, Reisz Regina k. a. 1 drb gyufatartó, Reisz I. k. a. 1 virágtartó, Klein Rita k. a. 3 pár fülbevaló, 1 nyakék, Simalya Irén k. a. 1 kosárka, Kuncz Vilma k. a. 1 majolikakosár, Konya Mariska k. a. 1 kis tálcza. Madácsy Ida k. a. 2 üvegágyér, Janosó Etelka k. a. 1 pohár, Bruszkó Mariska k. a. 1 óratartó, Leopold Edit k. a. 1 lámpatálcza, 1 kis kosár, Mihajlovits Hermin urölgy 1 kis kosár, 1 brucse, 1 üvegkanesó, 1 tálcza, Reindhardt Dezső 1 óratartó, 1 lámpatálcza, 1 tálczakendő. Millig Józsefné

— Gyászrovat. A következő gyászjelentés küldöttet be hozzánk: Haylder Nándor, az észak-keleti vasút számtisztje saját, ugy neje szül. Pénzes Mária, valamint Thiesz Károly és neje szül. Rebb Klára, sógorai Rebb Péter, ennek gyermekei Béla és Ella, Körömy Janos és neje Pénzes Betti és fia dr. Körömy Árpád, Körömy Ferenc és neje gyermekei, Nemes József s neje Schuetzer Janka és gyermekei: Erzsike, Irén, József és Iván, anyóska Kleitsch Zsuzsanna, nemkülönben számos más rokonai nevében is megtört szívvel tudatja forró szeretet leány, illetőleg unokahugok és rokonok Haylder Antonának, folyó évi május hó 8-án, d. n. 4 órakor, életének 16-ik évében, rövid betegség után bekövetkezett jobblétre szenderülését. A kisenvedett kedves halott hült tetemei május hó 10-én, d. n. 4 órakor fogtak Radnai ut. sz. házból „Limbeck Janos temetés rendező vállalat” által, a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engedélyt gyászmisze áldozat május hó 11-én, d. n. 9 órakor fog a t. Minorita-átalak szentegyházában a Mindenhatóknak bemutatni. Béke poraira! Arad, 1887. május 9.

— Névváltoztatás. Breitz Miklós aradi lakos a saját és fia vezetéknévét helyminiszteri engedéllyel „Bátor”-ra változtatta.

— Adományok a kurticsi tűzkárosultak javára. A szerencsétlen kurticsi tűzkárosultak javára a megye alispánjához eddigéig a következő adományok folytak be. Takátsy Sándor dr. gyűjtése 187 forint; Csik János a kapu-utczai leányiskola igazgatójának gyűjtése 4 forint 60 kr.; Cséry Lajos adománya a „Pesti Napló” szerkesztésége útján 25 forint; a „Kőlcsey-Egyesület” adománya 50 forint, összesen 266 forint 60 kr., mely összeg a megye alispánja által a segélyező bizottság rendelkezésére bocsátott. Nagyobb gyűjtést indított meg, mint már említettük is, Gaál Jenő dr., a mérsékelt ellenzék pártgyűlésén, de ez iv még nem adatott be a megye alispánjához.

— Csatorna a levegőben. Az aradi ipartestület újonnan épült palotájában történt meg az a furcsaság, hogy az oszlopokra vert kerítés alatt olyan nagy nyílás van meg, hogy ha az ipartestület a feltöltött udvarból a vizet leveztetésre csatornát vezet ki, mint ez célszerű is van, úgy e csatorna e nyilvános átnem a földben, de a levegőben nyúlva ki, minthogy az udvar felszíne a feltöltés folytán jóval magasabb, mint a külső terület. A testület ennek folytán az iránt nyújtott be kérvényt a városi közgyűléshez, hogy a kerítés külső oldalánál a feltöltést rendelje el.

— A Szechenyi-mellszobor beszerzési költségeire indított gyűjtés eredménye most kerül a városi közgyűlés elé a tanács azon javaslatával, hogy az elkészítéssel a polgármester bizassék meg.

— Bünyűgyi tárgyalások. Az aradi kir. törvényszék ma délelőtti végtárgyalást tart

s az öreg egy hosszabb beszédben változtatta leánya előtt a tényállást.

Aranka bámulva hallgatta végig. A dolgot különösképpen eleinte nem hatott rá, mert ekkor még csak egy családostól ocsudott fel. O egészen mást hitt a fontos dolognak, Aranka szerelmes volt.

Szeretett fiatal lelke egész tisztaságával és bizonyos volt benne hogy szerelme viszonozva van. A Margit-szigeten ösmékedtek meg Gézával és ez a bolondos fiu olyan kedves volt... Egy év telt el a percz óta, melyben szemek először találkoztak és az alatt az év alatt szíveikben nem változott semmi. A Margit-sziget fásorában a lombok még mindig úgy suttogtak és e suttogásból ők még mindig azt érezték ki, hogy egymásért vannak és egymással lesznek...

És tudták, hogy az idő már nincs is messze, midőn ez be fog következni. Midőn Aranka a „fontos dolog” felől ballotta beszélni apját, már azt hitte, hogy be is következett és ezért volt a család és ezért kellett hosszabb idő, míg az is észbe jutott, hogy neki ismét anyja lesz. A dolog oly váratlan lepte meg, hogy nem is tudott mit mondani atyja nyilatkozatára, a mit ez különben egészen természetesnek talált.

A jól nevelt leány mindenkor megnyugodni tartozik apja akaratában. És aztán nem is igen beszélgetett többé Aranka előtt a dologról.

Aranka pedig sokat busult. Bizonyos sejtélmek félelem fogta el lelkét, valahányszor a jövőre gondolt. És midőn először szemben állott e nővel, kit ezután egész életén át tisztelnie kell, nem tudott fellelgedni ennek barátságos mosolyán, nyájias szavain.

Cakhamar megtörtént az esküvő s a Szalmassy József házába beköltözött az új menyecske.

Es beköltözött vele egy egészen új élet. A fiatal nő nagyon meg tudta szeretetni magát s kellemes külseje is nagy vonzerővel bírt. Az a tartózkodó ellenszenv, melyet Aranka eleinte érzett, kezdett lassankint engedni. Hiszen ő is egészen nagy életet élt. Eddig csak ritkán lehetett társaságban, majdnem mindig otthon tilt s most a fiatal mama gardróbjába mellette naponként kiséltatható.

Es a fiatal mama nagyon megnyerte a leánya lelkét az által, hogy a világról sem

Wittmayer Antal n-halmági volt postamester közokirat-hamisítási, valamint Balázs József és társainak több rendbeli lopási és hamis vádaskodás bűnügyében, végül csalás és hamis bukással vádolt Kohon Jakab bűnügyében.

— **Májusi közgyűlés.** Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről a f. évi május 11-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésre folytatól meg a következő ügydarab vétetelt fel. 31. A tanács jelentése az iparos épület északi oldala előtt átvonuló utcának feltöltése tárgyában. Arad, 1887. május 9. Institoris Kálmán, főjegyző.

— **Ezüst-menyegző.** Battonyán — mint szokunknak irják — Magyarország Elekes, vendégszerető hazánál ezüst menyegző alkalmával mintegy 50—60 személyből álló társaság jelent meg. Az ezüst-menyegző jelen voltak az ünnepelt pár 25 év előtti felvélye is családostól. A társaság délután 3 óráig másnap reggelig volt együtt. Egyik parkosított a másikat érte. Az első pohárzástól a s b o t h János mondta az ünnepelt párra úgy mint kedves gyermekeire. A dródló hivatalosok voltak: M á d a y János, T o n e s Ede és családja, B r u n n e r F. R. és családja, H o f f m a n n Victor, H o f f m a n n Aurél; Battonyáról: K ö v é r Pál és családja, S e i f e r t és családja, öv. K ö v é r Sándorné és családja, M o g y o r ó s s János, A s b ó t h Kálmán ügyvéd, A s b ó t h Béla dr., A s b ó t h Andor, A s b ó t h Gusztáv, Kovács Gusztáv. Az ünnepelt pár 25 év előtt 43-án voltak jelen és 25 év alatt — mint egy beszédben szomorúan emlékeztek meg — 17-en haltak el.

— **A népfelkelési ruhaneműk szállítási szerződést** Holczer Mihály már t a s a biztosítottok letévén, a ruhaneműk árát, valamint a mintadarabokat a honvéd társaságtól átvette. Miután az elvállalt menyegző és baka-nadrág helybeli szabóteretek által lesznek készítenők, felhívták a hadon aradi szabómestereket, kik a szabómunka készítésére vállalkozni hajlandók, hogy a minta és készítmény mód megismerése régett már Mihályhoz forduljanak; a továbbiakra az ipartestület titkari hivatala nyújt támogatást és felvilágosítást.

— **A szentannai gyermek-zenekar ismét** földi útjára megy, ez alkalommal Stockholmra. E célból új hangszereket és egyenruhákat látta el magát. A 40 tagból álló zenekar, mely eddig is sok díjszöveget nyert a földön, sikerült megnyerni, hogy mielőtt indulna, a tisztviselőket nyári utazására magát az aradi közönségnek szentára nagy élvezetet fog nyújtani a kiemelt gyakorlati zenekar, mely külföldön is állta a versenyt katonazenekellel, sőt azokat meghaladta tömört, szabatos járával.

— **A tiszi nyugdíj alap javára rendezendő nyári mulatság** alkalmából tartandó ünnepélyi rendezést következnek urak voltak a vesek elvállalni. Aknay Andor, Apor Gyula, Cselkó Endre, Gruber Géza, Kovács Vince, Veszely Tibor, Nattland Bernát, Páris Géza, Priegl György dr., Schrod György, Szechi Victor, ifj. Urbányi Béla, Vannay János és Zachariás Géza.

— **Kedvező árverést** tartott tegnap az arad városi gazdasági szék a régente iskolahelyül használt választó-utcai ház értékesítését. Az árverésre ugyan csak egy, de a kedvező ajánlat tételét, mely elfogadottan Burek György a 2180 fortra beírt házát 2250 forint megvette. A gazdasági szék az árverés eredményét jóváhagyás és közgyűléshez terjeszti be.

— **Közzétét vásárok.** Az ipar és kereskedelmi minisztérium figyelemzteti a törvényes szabályokat, hogy a területükön levő különböző közszékek betávasáira nézve külön-külön eltérőleg is lehet intézkedni, s így a szabályrendeleteket állapíthat meg a területi hatóságok.

— **Egy izben,** midőn az esti órákban kisegültek, találkoztak a házban, kik hozzájuk csatlakoztak, sietetelt magat bementatni a fiatal asszonyt. Együtt sétáltak sokáig s midőn lovagolt elváltva hazatértek, Piroksa Aranka leggyöbbs örömeire kijelenté, hogy:

— Ez a Géza nagyon kedves fiú!
— Aranka mélyen elpirult s csak annyit mondani:
— Régi jó barátom.

A fiatal asszony mosolyogva hozzá lépett, s a fiatalnak a leányt, barátságosan mondta:
— No ne tagadd édesem, ugy-e hogy benn valami erősebben dohog, mikor őt látod? Előttöm — folytatá mosolyogva — szabad titkolóznom.

— Aranka viszonzá az ölelést. Szinte örült, s Piroksa kitalálta a titkot, melyet ő nem lelt volna előtte rejtgetnie. És aztán a befolyásos segítőnő is nyerhet ügyök néma.

— Nem tagadt semmit, midőn a fiatal nő a mellé ültetve őt ismét kérdé:
— Ugye szereted?
— Nagyon... mondá halkán, lesűszemekkel.

Piroksa hosszú csókot nyomott ajkaira, s a fiatalnak a leányt, barátságosan mondta:
— No ne tagadd édesem, ugy-e hogy benn valami erősebben dohog, mikor őt látod? Előttöm — folytatá mosolyogva — szabad titkolóznom.

— Aranka viszonzá az ölelést. Szinte örült, s Piroksa kitalálta a titkot, melyet ő nem lelt volna előtte rejtgetnie. És aztán a befolyásos segítőnő is nyerhet ügyök néma.

— Nem tagadt semmit, midőn a fiatal nő a mellé ültetve őt ismét kérdé:
— Ugye szereted?
— Nagyon... mondá halkán, lesűszemekkel.

Piroksa hosszú csókot nyomott ajkaira, s a fiatalnak a leányt, barátságosan mondta:
— No ne tagadd édesem, ugy-e hogy benn valami erősebben dohog, mikor őt látod? Előttöm — folytatá mosolyogva — szabad titkolóznom.

— Aranka viszonzá az ölelést. Szinte örült, s Piroksa kitalálta a titkot, melyet ő nem lelt volna előtte rejtgetnie. És aztán a befolyásos segítőnő is nyerhet ügyök néma.

— Nem tagadt semmit, midőn a fiatal nő a mellé ültetve őt ismét kérdé:
— Ugye szereted?
— Nagyon... mondá halkán, lesűszemekkel.

szükség és az igények szerint. Az egyik közseg számára tehát esetleg megengedheti általában az idegen iparosok megjelölését, míg más közsegnek számára csak bizonyos czikkekre nézve. A régi szokás alapján a hetikéket látogató felvidéki házál kereskedők eddigi joguk gyakorlatában meghagyatnak, jogosítva vannak tehát heti vásárokon épügy mint eddig, bármely áruval háborítlanul megjelenni.

— **Jóváhagyott számadások.** A belügyminiszter a hozzá feltérjesztett templom-, szent-háromság-, és temetőalapra vonatkozó számadásokat a jóváhagyási záradékkal ellátva visszaküldötte.

— **Az aradi ipartestület előjárósága** rendes havi ülést ma kedden, délután 5 órakor tartja meg a testület kiskörű új házának földszinti tanácskozótermében. A bejelentett tanácsok felszabadítása ez alkalommal fog eszközölni.

— **Nyári mulatság Pankotán.** A pankotai ifjuság által, 1887. évi május hó 15-én, az ottani mindkét zenekar közreműködése mellett a „zöld-kert” helyiségében hangverseny és zartkörű nyári mulatság rendeztetik. A hangverseny kezdete 4 órakor. A táncverseny kezdete este fél 9 órakor. Belépődíj a hangversenyre 30 kr., a táncversenyre 50 kr. A tiszta jövedelem a gyermek-zenekar javára fog fordítatni; felülvezetéseksé köszönettel vétetnek s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Halálözös.** A következő gyászjelentést vették: Öv. Krinner Alfrédné szül. Szabados Mária és fia Alfréd, egy számos rokon, ösmerős és jó barátai nevében is fájdalom szívvél tudatják a felejtelenül jó anyós, anyja, rokon és barátinő öv. Stubenföldi szül. jászberényi Kálmár Anna, folyó évi május hó 8-án, életének 64-ik évét töltött gyászós elhunytát. A meghodolugnak földi maradványai folyó évi május hó 9-én, d. u. 5 órakor fognak Sütő-utca 530. sz. házból a „Csutak Károly aradi temetés rendező intézeté” — Enterprise des pompes funébres által — a helybeli ág. evangélikus temetőben örök nyugalomra bétetni. Aldás emlékre! Uj-Arad, 1887. május hó.

— **Majális Eleken.** Eleken folyó hó 4-én sikerült majális rendeztek, a kisdodova növendékei részére, melyen azok teljes számban vettek részt. Azonkívül számosan a kisdodok szülői közül is jelen voltak az ünnepélyen. Melynek sikeréhez első sorban a kisdodovának ügybuzgó vezetőjére öv. L. ind Jakabné tevékeny fáradozása járult. Ez alkalommal a kisdodok néhány dalt énekeltek oly öszhangzóan és kedvesen, hogy a jelen voltak lelkes éljenzésben törtek ki. — Ezen sikerült majális csinos öszegesséket jövedelmezett, mely a máris életképesse vált kisdodova fenntartási alapjához csatoltatott.

— **Tolvaj iparostanoncz.** Vasárnap este a Desák Ferenc-utca-ban nagy népesüdséget keltett, egy iparostanoncz elfogatása, ki könnyű szerrel szeretett volna szivarhoz jutni egy kisebb kereskedésben, hol vásárolt. A kereskedő segéd azonban utána szaladt és elfogta a tanonczot és egy rendő által bekisérlette a városházához.

— **Uj consul.** A földmívelési, ipar- és kereskedelmi miniszter értesítette a ker. és iparkamarákat, hogy Fiume és az egész magyar-horvát tengerpartja kiterjedő hatáskörrel alcsonullá Hoffmann N. dr. nevezte ki.

— **Eladó íróasztal és fali inga-óra.** Egy szép, nagy, nehéz keményfa íróasztal, egészen új karban elköltözés miatt jelen jutányos áron eladó. — Valamint egy nagy fali inga óra, repetáló, egy havi felhúzással. — Tudakozódni lehet a kiadó hivatalban.

— **Az Asztalos Sándor** özeve és fának felségjelzése czéljából eszközölt gyűjtés eredményéről adjuk a következő folytatolagos kimutatást: P r e i s i n g e r J ó z s e f igazgató 37. sz. íven adakoztak: Preisinger József 50 kr. Szathmery István 50 kr. Brusch Alajos 50

ban a helyzetben, hogy egymással legyetek... Neked egy évre zárdába kell menned...

Aranka megdöbbenve nézett atyjára. Ez váratlan és nagy csapás volt reménykedő lelkének. Mintha minden álma, minden szép reménye megsemmisülve omlott volna össze...

— De miért apa... hiszen olyan jó volt most... — Aztán meg fiatal mostoha is van a háznál... — Hiszen olyan jól megférünk egymással... — De édes Arankám, ennek meg kell lennie...

Aranka lelkét egy pillanatra elfogta a dacz. Mintha megérezte volna, hogy atyját valaki befolyásolta elhatározásában. Szótlanul távozott a szobából és egyenesen anyjához tartott... Meg akarta tőle kérdezni, hogy miért kell neki zárdába mennie.

Nem kellett kérdeznie; meg tudta ugy is. A mint benyitott a szobába, ott látta egymás mellett a fiatal mamát és — Gézát, kit a fiatal szony ijedten taszított el magától... Aranka visszdöbbenve sietett ki a szobából. Összezuzott szívvel látorgatott végig a folyosón... s szeméből előtört a köny.

A hol szerzetetelt vélt feltálatni, álnokságot ösmert meg, s a fájdalom csalódás minden erejével hatolt reá.

Megcsalta látta magát és kijátszva atyját. Ez a fiatal asszony boldogtalanná tette őt és nem törődik az atya boldogságával sem.

Egész délután szobájában maradt. Minden igyekezetét arra fordította, hogy atya előtt elpalástolhassa fájdalmát.

Midőn azonban az öreg Szalmássy mosolyogva szobájába lépett, megújult lelkében a fájdalom, s a gyűlölet az álnok nő iránt... — Nos édesem, kezdé az öreg, gondolkodtál a dolog felett? — Igen apa, megdondoltam magam és...

— És ugye, mint a hogy az egy jó leányhoz illik... — Igen, a mint egy jó leányhoz illik, elmondom apának... — Mit mondasz el? — Hogy mégis jó volna — mondá nyugosan — zárdába küldené a m a m á t!

— Igen apa, megdondoltam magam és... — És ugye, mint a hogy az egy jó leányhoz illik... — Igen, a mint egy jó leányhoz illik, elmondom apának... — Mit mondasz el? — Hogy mégis jó volna — mondá nyugosan — zárdába küldené a m a m á t!

— Igen apa, megdondoltam magam és... — És ugye, mint a hogy az egy jó leányhoz illik... — Igen, a mint egy jó leányhoz illik, elmondom apának... — Mit mondasz el? — Hogy mégis jó volna — mondá nyugosan — zárdába küldené a m a m á t!

— Igen apa, megdondoltam magam és... — És ugye, mint a hogy az egy jó leányhoz illik... — Igen, a mint egy jó leányhoz illik, elmondom apának... — Mit mondasz el? — Hogy mégis jó volna — mondá nyugosan — zárdába küldené a m a m á t!

Solyom Andor.

kr. Némethy Károly 50 kr. Antmann Lajos 50 kr. Fischer Antal 50 kr. Györgyossy Rudolf 50 kr. Weber József 50 kr. összesen 4 fr. — S z i l á g y i G y ö r g y tanító 40. számú íven adakozott Szilágyi György 1 fr. — V e r n e r L á s z l ó tanító 50. sz. íven adakoztak: Verner László 20 kr. Obenau József 30 kr. Pasonay János 50 kr. összesen 1 fr. — I f j u A n d r é s y i K á r o l y törvényhatósági bizottsági tag 54. sz. íven adakoztak: Andrányi Károly és fia 10 fr. Hoffmann Antal 1 fr. Rittinger Agoston 1 fr. Weiten József 1 fr. Solymos testvérek 1 fr. Wittmann Károly 1 fr. Horváth Andor 1 fr. Feigl Hugó 1 fr. Eckhart Viktor 1 fr. összesen 18 fr. (Folyt. köv.)

— **Iparigazolványt** nyertek Aradon Dióssi Julianna kore-ma-iparra, Róth-testvérek, Müller Zsigmond küldöncz-iparra, Feger János csizmadiparra, Schwarcz Károly, vegyes kereskedőre, Schwarcz Károly gép és harisnyakötő iparra. A r a d m e g y é b e n. K a p r u c z á n P o p a A u r é l vegyes kereskedésre, Szapáry-Ligetén Korom Antal órás-iparra. B é k é s m e g y é b e n. B. (gyulán) Petik Ferencz cipész-iparra. Békés Braun Ignátz kávéházi iparra, Szegehalmon Vantuch Ferencz cipész-iparra, Csánád meggyében. M.-Kovácsbázan Braun József kovács-iparra, Kunágotán Klein Sámuel bor és pálinka nagybani eladására, M.-Kovácsbázan Majoros Ferencz asztalos-iparra.

— **Iparmegszüntetéseket.** Aradon Róth testvérek fők-papir-, rajz és írószer kereskedésüket, Brusz Jakab korecsma-iparát, Arad meggyében, Eleken: Köröcsy Imre meszáros iparát, Békés meggyében. Békés-Gyulán: Kohlmann Bálint szűcsiparát, Békésen: Blau Lipót baromfi kereskedését megszüntette.

— **Czégjegyzés.** Klein Zsigmondné sz. Lévy Szidónia makói lakos özvegy és egyéb kelme kereskedő czége Klein Zsigmond czégvezetése mellett bejegyeztetett.

Hazánk és a főváros.

Az örmény-magyar aradi vértanu.

A nagy gondallal szerkesztett szamosújvári „Armenia” „Két örmény-magyar hadvezér” czim alatt írja a következőket: Kiss Ernő, az aradi vértanu és Czetz tábornok emléket kívánjuk említeni néhány sorban feljuttatni, — kik mindketten hazánk közelmúlt történetében, az 1848—49 iki válságos idöszakban oly kimagasló alakjai voltak Magyarországnak honvédeknek. — Kiss Ernő számos és nagyszerű csatákat vívott a Bánátaban, hol ama mozgalmas napok t. mint huszárezredet találtak. Perlasz-nál elfoglalta a szerbek megerősített táborát, kik aztán nagy jutalmat tűztek ki fejére s bosszúból megrohanták torontalmegyei birtokát. Kiss Ernő öt millió értékű vagyonában kegyetlen pusztítást vitték végbe. Ellemér-en levő nagyszerű kastélyát feldúlták, drágaságait elrabolták, husz mázsányi ezüstneműjét a temesvári várba hurcolták. A magyar kormány őt tábornokká, utóbb 1849 elején altábornaggyá nevezte ki, s Debreczenben a „magyar érdemrend”-del tisztelte meg, mit néhány hó múlva életével fizetett vissza hazájának! — Másik „országosan ismert jeles” hadvezérünk e viharos idökbén: Czetz János tábornok volt; ki — midőn Bem Erdélybe érkezett, Kossuth által Czetzhez utasítva — Szilágyisomlót alatt éppen azzal foglalkozott, hogy az Erdélyben elszórt magyar csapatok maradványait öszeszedje és újjászerveze. Tudvalevő dolog, hogy a kolozsvári dila, valamint több dicső hadjáratban — melyekben a lengyel hőssel osztályrészes volt — Bem mellett Czetz Jánost illeti az oroszláncsér.

Czetz a nagy nemzeti tragédia végével egyideig még barátainál rejtőzködött, míg végre honát elhagyni kényszerültén, Angliába menekült... Az örmények általában — mint Lukácsy is „Adalékok az erdélyi örmények történetéhez” czimú vita-iratában kiemeli — aránylag nagy számmal küzdöttek és vértettek e 1848—49-ben, gazdagon levén számukhoz képest képviselve csaknem minden magyar eszredben, a katonai rangfokozatnak majdnem minden osztályában, a Szamosfalvánál, Kolozsvár kapuinál, Piskinél, Segesvárnál és egyebütt elesett honvéd-központoknál kezdve fel egészen az Aradon elvértett vértanúig. Kiss Ernőig!

— **A ki Blahánért lett öngyilkos.** Pár év előtt történt Franciaországban, hogy egy vidéki seladon egy vendégszeretése alkalmával a színpadon látta Judie asszonyt és halálosan belészeretett. Elküldött leveleket írkalni a nagy művésznőhöz, a melyek természetesen válaszólatlan maradtak. Egyik levelében a szerelmes fiatal ember kijelentette, hogy miután szerelme nem talál viszonzására, meg fogja magát ölni. Judie asszony rögtön vonatra tilt s elutazott a megzavart ifjához. Bemutatta magát neki, mint — nagyanyát s megígérte, hogy ha unokája néhány év múlva felnő, esetleg ösaszedja öket. A fiatal ember, — ki ekkor látta először a művésznőt színpadon kívül — ki volt józanodva s a különös szerelmi história bejárta a francia lapokat. Kiindulásában egészen hasonló ez eset, a mely a fővárosban játszódott le utjabban, csak-hogy sokkal szomorabb véggel. Jókuthy Albert váltótörvényszéki bíró 17 éves fia László pénteken délután a Dunába ölte magát. A fiatal ember öngyilkosságának oka — Blaháné iránt táplált szerelme. Jókuthy László, a ki Klauzál-utcai gymnazium 4-ik osztályának volt növendéke, Blahánét a „Paraszt kisasszony”-ban látta játszani s az excentricus ifjú forró szerelemre gyuladt a művésznő iránt. Ettől kezdve sürin látogatta a népszínházat s a „Paraszt kisasszony” előadására mindig tudott

magának jegyet szerezni. Ott ült előadásoknén s végig irykelte a Fátoly Gergely szeretkezését s végül elhatározta, hogy Blahánénak megírja szellemi vallomásait. Itt is néhány levelet a művésznőhöz, aki azonban mint sok ezer hasonlót alighanem el se olvasta azokat. Annál meglepőbb lesz magára Blahánéra is a hír, hogy az ő éshántó dalainak, az ő szívezhészölő játékaiknak ilyen szomorú áldozata akadt. A fiatal Jókuthy a minap az egyik tanár előadása közben ismét egy ilyen szerelmes levelet fogalmazott „az isteni Lujzához”, a mit a tanár észrevertén, elkobozta a levelet s azt az ö s s z e s t a n u l ó k g a u d i u m a r a felolvasta. E megsgyeztetés annyira hatott a fiatal diákra, hogy elhatározta öngyilkosságát. Otthon anyjától — ki ágyban fekvő beteg — elbucsuozott s a vámbázraktárba sietett. Hosszabbban járkált előbb a parton, míg végre a habok közé vetette magát.

— **Rövid hírek.** S a t n y a n e m z e d é k. Szegeden a napokban ujonezok felülvizsgálása folyt. Csongrád megye csongrádi, Bács megye zentai és Csanád megye nagylaki kerületeiből összesen 197 hadköteles ifjú jelent meg a katonai vegyes bizottság előtt. A 197-ből pedig összesen 4 vált be katonának. — A r ó z s a l e á n y ú n n e p vasárnap volt Solymáron, a szokásos szertartással; ezuttal Schreiber Teréz nevű leány kapta a néhai gróf Karácsonyi Guidó által alapított jutalmat s Danner János nevű ifjú vezette oltárhoz az erélyes leányzó. — N a g y - k á t á n himnljárvány tört ki s a belügyminiszter megbízásából Buzinkay Gyula dr. közegészségügyi felügyelő utazott oda a kellő intézkedések megtételére. — B a j m o k o n nagy rendetlenséget találtak a közszégi pénztárban, több mint kilencszáz forint hiányzik. — S z é k e s f e h é r v á r t t e l f o r t á k V. hadnagyt. ki budapesti ezredétől megszökött egy volkzengerővel.

A nagy világ.

Királynéknak utiprogramja.

Erzsébet királyasszonyunk még csak rövid öt napot tölt Herculesfürdőn, melynek vize és pompás hegyi levegője teljesen helyreállították egészségét s azután Sinajába megy, hogy viszozza a román királyi pár látogatását. A felleges asszony pénteken, e hó 13-án esti 7 órakor indul külön udvari vonaton Mehadiáról s Krajován, Pitesten, Plojesten át reggel érkezik Sinajába. Fogadására Károly román királyon s Erzsébet román királynén kívül az arisztokrácia több tagja érkezik Bukarestből Sinajába. A királyasszony a román királyi pár nyaralójában, „Villa Pelesului”-ban fog lakni, mely erkélyivel, tornyoskálával igazi lovagvárnak tetszik. A Peles patak völgyébe fenyvesek közé van rejtve s mögötte a 8000 láb magas Bucecsd havas csúcsa mered az égnek. A királyasszony három napig marad Sinaján s május 16-án külön udvari vonaton Predalei, Nagyvárad, Budapestén át egyenesen Bécsbe, illetőleg Hatzendorfba utazik kíséretével együtt.

— **Egy nagy színész a színművészetről.** Coquelin, kit fővárosunk közönsége is ismer, olykor tollhoz nyúl. Mint iró szintén nem közönséges sikerekkel kecsekedhetik. A „Revue des deux mondes” e, letekitősebb párisi folyóirat, elfogadja czikkeit, essay-je a modern francia líriusról, Sully-Prudhoméról szintén híressé vált, míg most a „Harpers Magazine” adott ki tőle igénytelen megjegyzéseket. „A színész művészetéről.” A mellett, hogy általános érdekű fejtegetéseket képezik itt az alapot, érdekeek ama megjegyzések is, melyekben Coquelin a maga törekvéseiről szől. Hosszasabban fejtegeti, mikép kell a művésznek a maga egyéniségét legyőzni, mintegy kétalakuvá lennie, az a költő alakjait megtestesítesse. Az iró inventívának helyes visszaadása már maga is művészet. Coquelin nem szereti, ha a színész mást formál a szerepől, mint a mit a költő gondolt, mi ellen leginkább „Hamlet”-ben véte nek a színészek, kik a „Lenni vagy nem lenni” monológot, mely pedig csak a halál vagy élet gondolatát veti fel, mely, érthetetlen felfogással szavalják. A színész feladata szerepével szemben ugyanaz, mint az arcképfestőé. Annak is másolni kell, de művészeleg. Sokszor ép a leg egyszerűbb alakok a legnehezebben játszhatók, mint pl. Thouvenin a „Denise”-ben. Olyan ember, mint bárki más az életben. De nehogy csak magát Coquilint lássák benne, a művészet egész tanulmány által kellett magát feledtetnie. A színpadi naturalizmusnak Coquelin ellensége. A közönség nem unodornod meg a színházba. Meglepő az az állítása, hogy jó comicus lehet a tragicus is, mire példa gyanánt magat állítja oda „Jean Dacier”-ben, hol hőszerelemet adott és tetszett. De sohasom játszott oly szerepet, mely tulmelt volna képességein s ilyeket mindig lirai vonásokkal játszani.

— **Rövid hírek.** P á r i s b ó l írják, hogy a megszökött Rothschild-leány regénye kedvező véget ért: az anyja beleegyezett, hogy Rothschild Helena bárónő férjhez menjen báró van Zeylenhez. — S i r R ó b e r t V i v i a n angol tábornok, ki 1855-ben a krími háborúban jelentékeny szerepet játszott, a múlt hetén meghalt 95 éves korában. — N a g y t ú z volt Münchenben a Miksa herczeg palotája mellett leánynevelő intézetben, a növendékeket életveszély közt mentették meg. — V i l m o s német császár e nyáron megteszi a rendes fürdő-utját, először Emsbe s onnan Gasteinba. — A z o l a s z o p e r a t á r s u l a t o k r a nézve rosszul végzódott a most mult idöny: a milánói után megbuktak a genauai és nápolyi impressariok is. — N a t á l i a szerb királyné csak maga utazik Krimbe, a trónörökös nem megy vele.

Irodalom és művészet.

— **Az „Armenia” örmény-magyar havi szemle** májusi füzete rendkívül érdekes tartalommal jelent meg, úgy hogy ezen újabb jelenség után iteleve az „Armenia” teljesen megfelel ama várankozásnak, melyeket irodalmi körökben működése elé fűztek. A füzet tar-

talma a következő: S i m a i János: Kikeletkor. — Megérdemes Beigthasleán költeménye. — D r M o l n á r Antal: Az örmény egyház énekei. G. J. G. m.: Azárián István örmény kath. patriarcha Bécsben (Képpel.) M á r k o v i c h Jakab: Arám. Kr. é. 1300. A v é d i k Luckás: A keleti akadémia ügyében. N o v á k Antal: Ami, az utolsó örmény szék-város romjai. Dr. Gochlert — Dr. G o p e s a László: Az örmények Európában és különösen Austria-Magyarországon. II. E s z t e g á r Gergely: A bécsi mechtáristák örömlüpe. Kisebb közlemények: Teleki Sándor gróf a hazai örményekről. Két magyar-örmény hadvezér. Örmény nemesi fölkelők. Örmény lapok szemléje: Az egyesült örmény társaság. Smyrna: a. A nagyevű örmény költő Kámár Kláthibá. — Az „Armenia” előfizetési ára: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt. Előfizetése a szerkesztőséghez intézendő — Szamosújvárra.

Szerkesztői üzenetek.

— **T. J. urnak Radnán.** Lapunk a megyei szabadelvű pártnak is a közlönye, s így természetesen a pártletre vonatkozó értesítések közlésétét minden díj nélkül eszközli.

— **St. M. urnak Kisjenőn.** Tudósításait mindig szívesen vesszük.

KÖZGAZDASÁG.

Szemes árak.

(Május 9.)
(B.) Készaru nagyban 26.25, kicsinyben 26.75, hordó nélkül, per 100 liter.

Budapesti gabnatözsde.

(Május 9.)

20,000 mmásza forgalom 5—10 krral olcsóbb árakkal. Öszi buza 8.15—8.16, tengeri május—juniusra 5.60—5.61, tengert július—augusztusra 5.84—5.85, öszi zab 6.03—6.05, káposzta-repeze 11.11—12.

Budapest, május 7. (Az „A r a d i K ö z l ö n y” eredeti távirata.) A budapesti tözsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyárak 100.52, magyar papírjárdak 87.57—magyar hitelbank 282.75, osztrák hitelbank 279.40. London 127.—, Páris 50.30.

IDEGENEK NEVSORA.

(Május 9.)

Fehérkereszt-szálló Gróf Wenckheim F. birt. Kigysó. Dr. Russó O. és neje, ügyvéd, Nagyzeben, Radakóvár. L. ügyvéd, Zsambolya. Bauer Antal, mérnök, Kolozsvár. Báró Splényi Pál, hivatalnok, Mezőhegyes. Hirsch Mihály, Glattli K., Hirsch Sándor, Wünsch K., Csery T. vállalkozók. Bpest. German T. magánzó. Székely. Hofman Már. Stern Jakab. Dürichsen L., Markus Mór, ke esködők. Bécs. Karbes L. kereskedő, Prága. Hlofenreich A., keresk., Pécs.

Nádor-szálló. Fischer Zoltán, birt. Battonya. Dr. Weisz A., orvos, Kétegyháza. Schwarcz Bernát, vállalkozó, Szeged. Szerb Miklós, jegyző, Kétegyháza. Kohn, Lajos, bérő. Csernő. Stangl Ignác, bérő. Kispeleg. Tonumessi E. keresk., Trieszt.

Háromkirály-szálló. Istvánfy Gyula, birtokos, Székely. Striebel Ferencz, huszár-kapitány, Makó. István Béla, k. aljárásbíró, Mezőtúr. Szűcs Géza, hivatalnok. Bpest. Boncs Károly, tisztartó, Siliingy. Grosz József, bérő. Cs.-Palota.

Aranykules-szálló Bagyik Sándor, jegyző. Kovácsbáza. Stark J., kereskedő. Hermann Kálmán. keresk. Déva. Schwarcz F., Dargos. Novotny István, Csorvás. Reichman L., könyvelő, Pankota. Grosz Gy., földmívelő. Kétegyháza.

Vaspálya-szálló. Nemes Károly, Fikler Károly, erdőrendezők, Lippa. Molnár György, ácsmester, Nagy-Enyed. Csamszky Nándor, keresk., Arad.

Közeledés.

	ind. Aradról	érk. Aradra
Csahai vegyesvonat . . . regg.	6.20	este 6.28
Budapesti személyvonat . d. u.	12.31	regg. 5.45
" "		

